

صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران
ستاد انتخابات
دبیر خانه

انتخابات

روندشناسی جریان‌های سیاسی در
خبرگزاری‌ها، کانال‌های تلگرامی و مطبوعات

بیستم فروردین ماه ۱۳۹۶ - شماره ۴۰

فهرست مطالب

۱	مقدمه
۱	نگاهی کلی به فضای انتخابات
۱	۱) جریان اصولگرا
۱	۲) جریان اعتدالگرا و اصلاح طلب
۱	۳) جریان احمدی نژاد
۱	۱) جریان شناسی اصولگرایان
۱	الف) خطوط کلی تبلیغی
۱	ب) فراز و فرود تبلیغی
۲	ج) سناریو خوانی
۲	د) محورهای تبلیغی
۲	ه) پیشران‌های سیاسی
۲	و) مهمترین سوژه‌ها
۳	۲) جریان شناسی اصلاح طلبان
۳	الف) خطوط کلی تبلیغی
۳	ب) فراز و فرود تبلیغی
۳	ج) سناریو خوانی
۴	د) محورهای تبلیغی
۴	ه) پیشران‌های سیاسی
۴	و) انتقاد از نهادهای کانونی نظام
۵	ز) مهمترین سوژه‌ها
۶	۳) جریان شناسی اعتدالیون
۶	الف) خطوط کلی تبلیغی
۶	ب) فراز و فرود تبلیغی
۶	ج) سناریو خوانی
۶	د) محورهای تبلیغی
۷	ه) پیشران‌های سیاسی
۷	و) انتقاد از نهادهای کانونی نظام
۸	ز) مهمترین سوژه‌ها
۹	۴) جریان شناسی حامیان احمدی نژاد
۹	الف) خطوط کلی تبلیغی
۹	ب) فراز و فرود تبلیغی
۱۰	ج) سناریو خوانی
۱۰	د) محورهای تبلیغی
۱۰	ه) پیشران‌های سیاسی
۱۱	و) مهمترین سوژه‌ها

مقدمه

پژوهش حاضر به بررسی جدیدترین^۱ وضع جریان‌های سیاسی اصول‌گرایان، اصلاح‌طلبان، اعتدالیون و حامیان احمدی‌نژاد اختصاص دارد. در این پژوهش به مهمترین سوژه‌ها، محورهای تبلیغی، پیشران‌های سیاسی و انتقاد احزاب و شخصیت‌های سیاسی به نهادهای قانونی نظام پرداخته می‌شود. احصاء خطوط کلی تبلیغی، فراز و فرودهای تبلیغی و سناریوهای محتمل جریان‌های سیاسی، از دیگر بخش‌های این پژوهش است.

نگاهی کلی به فضای انتخابات

(۱) جریان اصولگرا

جبهه اصولگرایان در چند روز گذشته بیش از هر چیز با برجسته‌سازی اخبار دومین نشست جمنا، کوشید وحدت و همگرایی اصولگرایان را برجسته کند. به نظر می‌رسد این رسانه‌ها تلاش دارند از اقدام جمنا در معرفی کاندیداهای با هدف افزایش اعتماد به نفس حامیان خود بهره‌برداری نمایند. البته سیاست‌های اقتصادی و رویکردهای سیاست خارجی دولت یازدهم، همچنان سیل حملات نشریات و سایت‌های اصولگراست.

(۲) جریان اعتدال‌گرا و اصلاح‌طلب

فضای انتخاباتی جریان اصلاح‌طلب در ۲۴ ساعت گذشته همچون روزهای قبل بر مدار بودن یا نبودن کاندیدای پوششی در کنار روحانی، حمایت قاطع این جریان از حسن روحانی و چگونگی مقابله با کاندیدای جریان رقیب یعنی رئیسی قرار داشته است. بر همین اساس، برخی آمدن حجت الاسلام والمسلمین سید ابراهیم رئیسی را به منزله سیاسی و دو قطبی شدن انتخابات آینده ارزیابی کردند که این امر باعث ایجاد شور و نشاط انتخاباتی و جذب آرای خاکستری به سبب رای روحانی دانستند.

(۳) جریان احمدی نژاد

این روزها جریان احمدی‌نژادی با برجسته کردن احمدی‌نژاد، مشایبی و بقایی به عنوان چهره‌های مردمی درصدد تخریب نامزدهای جمنا به خصوص سید ابراهیم رئیسی است. برای این منظور این جریان به ترسیم دوگانه «نماینده مردمی در مقابل نماینده جمنايي» دست زده است. آنها سعی دارند همچنان فضای دو قطبی شیخ و سید را بازآرایی کنند و بقایی را به عنوان قطب سوم انتخابات که پایگاه مردمی دارد نه جناحی، به عنوان نامزد اصلح برجسته کنند.

(۱) جریان شناسی اصولگرایان

الف) خطوط کلی تبلیغی

- دفاع از پیشینه و خدمات حجت‌الاسلام و المسلمین رئیسی
- برجسته‌سازی عناصر قوام‌بخش انقلاب اسلامی و تاکید بر ضرورت بازگشت به گفتمان انقلاب
- نقد عملکرد اقتصادی دولت
- نقد دستاورد تراشی‌های دولت برای برجام

ب) فراز و فرود تبلیغی

۱- داده‌های این پژوهش مربوط به بعداز ظهر روز ۱۹ فروردین تا ساعت ۱۲ روز شنبه ۲۰ فروردین ۱۳۹۶ می‌باشد. این داده‌ها از مطبوعات، سایت‌های خبری، خبرگزاری‌ها، کانال‌های تلگرامی، صفحات شخصی توئیتر و... احصاء شده است.

رسانه‌های اصولگرا پس از اعلام نتایج آراء در مجمع عمومی دوم جمنا، و مشخص شدن احراز بالاترین رای برای حجت الاسلام رئیسی، در حالی که همچنان به نقد عملکرد دولت در حوزه‌هایی چون اقتصاد، مسکن مهر و برجام می‌پردازند، بر ضرورت احترام سعید جلیلی به نظر قاطبه‌ی اصولگرایان در حمایت از کاندیدای واحد تاکید می‌ورزند و سعی در دفاع از پیشینه و عملکرد جاری حجت الاسلام رئیسی دارند.

ج) سناریو خوانی

۱) نقد عملکرد اقتصادی دولت، همراه با برج عاج‌نشین خطاب کردن دولتی‌ها، تاکید بر تحقیر مسکن مهر توسط دولت و برجسته‌سازی نارضایتی عمومی از وضعیت موجود و فساد اداری از جمله محورهای تبلیغی رسانه‌ها در روزهای پیش رو خواهد بود.

۲) تبیین جنایت‌های منافقین یکی از سناریوهای احتمالی است که برخی رسانه‌های اصولگرا به آن خواهند پرداخت.

د) محورهای تبلیغی

- برجسته‌سازی اتهامات اقتصادی و خدشه در سلامت مدرک علمی حسین فریدون، برادر رئیس جمهور
- پاسخ‌گویی به اتهام ریای انتخاباتی برای توصیف فعالیت‌های اجرایی آقای رئیسی
- الصاق برچسب خوش‌بینی به استکبار و سازمان‌های بین‌المللی بر دولت (محورهای تبلیغی)
- پیر و فرتوت خواندن دولت و تاکید بر ضرورت جوان‌باوری
- استفاده از تعبیر بحران اقتصادی برای توصیف وضعیت موجود کشور و استناد آن به سوء تدبیر دولت
- تاکید بر یک دوره‌ای بودن ریاست جمهوری حسن روحانی
- بازخوانی پرونده منافقین و پرده‌برداری مجدد از جنایات آنها

ه) پیشران‌های سیاسی

- محسن رضایی: از عموم عزیزانی که با وجود آن که اعلام کرده بودم قصد کاندیداتوری ندارم، نسبت به این جانب اظهار لطف کردند سپاسگزاری [می‌نمایم] ... حرکت وحدت بخش نیروهای جبهه انقلاب را حرکتی انقلابی و مردمسالارانه می‌دانم که سایر تشکل‌ها نیز می‌توانند از این الگو استفاده کرده، نسبت به تعمیق و تحکیم مردمسالاری دینی در کشور، بیش از گذشته تلاش کنند. (تارنمای شخصی محسن رضایی، ۱۳۹۶/۰۱/۱۹)

- حسینی عضو جبهه مردمی نیروهای انقلاب در گفت‌وگو با تسنیم: کاندیداهای «جبهه مردمی» به نفع کاندیدای واحد کنار می‌روند. (۱۳۹۶/۰۱/۲۰، خبرگزاری تسنیم)

و) مهمترین سوژه‌ها

- بیانیه رسمی حجت الاسلام سید ابراهیم رئیسی برای ورود به عرصه انتخابات ریاست جمهوری منتشر شد. برای ورود به انتخابات ریاست جمهوری باید قفل رکود، بیکاری و انسداد در کسب و کار را باز کرد/ مسئولیت دینی، ملی و انقلابی خود را حضور در صحنه یافته‌ام.^۱ (خبرگزاری‌های فارس، تسنیم، نسیم، رجانیز، ۱۳۹۶/۰۱/۲۰)

۱- در بخشی از این بیانیه آمده است: اکنون با شناخت دقیق از ظرفیت‌های عظیم انسانی و مدیریتی کشور و در پی دعوت‌های پرشمار و محبت‌آمیز علما گرانقدر، اقشار مختلف مردم و نخبگان و جوانان دلسوز، مسئولیت دینی، ملی و انقلابی خود را حضور در این صحنه یافته‌ام. هر چند تاکنون و طی سه دهه گذشته هیچ عزمی برای دستیابی به قدرت نداشته‌ام. این حضور با توکل به خدا و توسل به حضرت بقیه‌الاعظم (روحی فداه) از گروه‌بندی‌های سیاسی رایج و صرفاً با تأکید بر رعایت قانون، اخلاق، انصاف، صداقت با مردم و پرهیز از جنجال و سوءاستفاده از مقدسات و بیت‌المال در رقابت انتخاباتی خواهد بود و معتقدم مردم صاحبان حقیقی سرنوشت کشور و انقلابشان هستند و آنانند که به واسطه فرصت دادن برای خدمت، بر مسئولان منت دارند. نجات کشور از بحران‌های پیش‌رو و

- سعید جلیلی ۲۰ فروردین مهمان ویژه اصفهانی‌هاست؛ این مراسم روز چهارشنبه از ساعت ۱۴ در تالار شریعتی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان برگزار می‌شود. (سایت قدس‌آنلاین، ۱۳۹۶/۰۱/۱۸)
- صولت مرتضوی در جلسه شورای شهر مشهد: من نه رئیس ستاد آقای رئیسی هستم و نه کار ستادی انجام داده‌ام، بلکه فقط پیام‌رسان بوده‌ام. (خبرگزاری فارس، ۱۳۹۶/۰۱/۲۰)
- احمد توکلی در نامه به رئیس مجلس: دریافت‌های نجومی برخی از مدیران که اوایل سال ۱۳۹۵ به‌همت دلسوزان نظام و مردم برملا شد، متأسفانه امروز به یکی از مهم‌ترین مطالبات پاسخ‌نیافته مردم و رهبری تبدیل شده است. (خبرگزاری تسنیم، ۱۳۹۶/۰۱/۲۰)
- رکورد "بدهکارترین دولت" جابه‌جا شد؛ ارثیه ۷۰۰ هزار میلیاردی روحانی برای رئیس‌جمهور دوازدهم. حسن روحانی ۶ آذر ۹۲ در تنها گزارش ۱۰۰ روزه، دولت قبل را با بیش از ۲۰۰ هزار میلیارد تومان بدهی بدهکارترین دولت نامید، حال بعد از حدود ۴ سال بدهی دولت بیش از ۷۰۰ هزار میلیارد تومان شده که روحانی برای رئیس‌جمهور دوازدهم به ارث گذاشت. (خبرگزاری تسنیم، ۱۳۹۶/۰۱/۲۰)
- «روحانی» رسماً فعالیت انتخاباتی خود را کلید زد. (خبرگزاری تسنیم، ۱۳۹۶/۰۱/۲۰)
- روزنامه دولت از انتصاب علی جنتی وزیر مستعفی فرهنگ، به‌عنوان رئیس کمیته اطلاع‌رسانی ستاد انتخابات روحانی خبر داد. (خبرگزاری تسنیم، ۱۳۹۶/۰۱/۲۰)
- نمک آمارهای دروغین بر زخم معیشت مردم؛ در حالی رئیس‌جمهور از بهبود وضع اقتصادی و معیشت مردم سخن می‌گوید که طبق آمارها وضعیت اقتصادی همچنان نابسامان بوده و معیشت مردم نیز در تنگنا قرار دارد. (روزنامه کیهان، ۱۳۹۶/۰۱/۱۹)
- دبیر کمیسیون آموزش مجلس شورای اسلامی گفت: مدیر یک شرکت پتروشیمی وابسته به صندوق ذخیره فرهنگیان برای یک سال حقوق یک میلیارد و ۱۰۰ میلیون تومانی دریافت کرده است. (خبرگزاری فارس، ۱۳۹۶/۰۱/۲۰)
- نارضایتی مردم از دولتی که با رأی ناپلثونی سرکار آمد. (روزنامه کیهان، ۱۳۹۶/۰۱/۱۹)
- پاسخ به سخنان غلامحسین کرباسچی درباره تفاوت مدیریت آستان قدس و ریاست جمهوری

(۲) جریان شناسی اصلاح‌طلبان

الف) خطوط کلی تبلیغی

- حمله به صداوسیما
- تأکید بر سیاسی و دوقطبی شدن انتخابات با حضور رئیسی و منتفع شدن روحانی از این دوقطبی
- القای تشدت و اختلاف در جریان اصولگرایی و جمنا
- تأکید بر ضرورت وحدت و انسجام بین اصلاح‌طلبان و اعتدال‌گرایان

ب) فراز و فرود تبلیغی

رسانه‌های اصلاح‌طلب در ۲۴ ساعت گذشته بر خطوط تبلیغی همچون انتقاد از صداوسیما، تأکید بر سیاسی و دوقطبی شدن انتخابات با حضور حجت الاسلام رئیسی و منتفع شدن روحانی از این دوقطبی، دفاع از برجام و دستاوردهای دولت و القای تشدت و اختلاف در جریان اصولگرایی و جمنا متمرکز بودند.

ج) سناریوخوانی

۱- انتقاد از صداوسیما و دولت گذشته همچنان پای ثابت رسانه‌های اصلاح‌طلب خواهد بود.

بازگرداندن آسودگی خاطر به مردم، صرفاً با ایجاد تحول در مدیریت اجرایی، بکارگیری مدیران امین و قوی و حرکت آگاهانه بر اساس اهداف برنامه‌ای جامع و همه‌جانبه که انشاء... آن را در فرصت گفت‌وگوهای پیش‌رو با شما ارائه خواهم داد، ممکن خواهد بود.

- ۲- حمایت اصلاح طلبان از روحانی در صدر رسانه‌های اصلاح طلب قرار خواهد گرفت.
- ۳- ورود حجت الاسلام و المسلمین رئیسی به عرصه انتخابات ریاست جمهوری در مرکز رسانه‌های اصلاح طلب قرار خواهد گرفت. در این خصوص احتمالاً با استقبال ظاهری از حضور آقای رئیسی، انتقاد به عملکرد وی نیز در دستور کار رسانه‌های این جریان قرار می‌گیرد.

د) محورهای تبلیغی

- تبلیغ نگاه مثبت و استقبال برخی از اصلاح طلبان از نامزدی رئیسی (عصرسوم، روحانی با اقتدار می‌آید، جماران، روزنامه‌های شرق، آرمان، اعتماد ۱۹ و ۱۳۹۶/۱/۲۰)
- الفای تشمت و اختلاف در جریان اصولگرایی و جمنا (فردای ایران، عصر اصلاحات، عصرسوم، ایلنا، جماران، روحانی با اقتدار می‌آید، پوشش اصلاحات، روزنامه‌های شرق، آرمان، اعتماد ۱۹ و ۱۳۹۶/۱/۲۰)
- استفاده از حادثه پلاسکو برای زیر سوال بردن مدیریت قالیباف و تیم وی در پی ارائه گزارش این واقعه در دولت (عصرسوم، روزنامه‌های آرمان، اعتماد ۱۳۹۶/۱/۲۰)
- تبلیغ رقابتی و دوقطبی شدن انتخابات با حضور رئیسی و اقبال مردم به روحانی در این دوقطبی (پوشش اصلاحات، عصرسوم، فردای ایران، جماران، ایلنا، عصر اصلاحات، روحانی با اقتدار می‌آید، روزنامه‌های اعتماد، آرمان، شرق ۱۳۹۶/۱/۲۰)

ه) پیشران‌های سیاسی

- محمدعلی نجفی فعال اصلاح طلب درباره نامزد پوششی اصلاح طلبان گفته؛ علت اینکه برخی می‌گویند جریان اصلاح طلب نامزد دیگری داشته باشد، این است که چون تا روز انتخابات ممکن است هر حادثه یا اتفاقی به صورت طبیعی رخ دهد و این پیشنهاد از نظر محکم کاری و پیش‌بینی وقایع است. بین این دو نظر هنوز تصمیم نهایی گرفته نشده است و به طور معمول تصمیم نهایی با هماهنگی آقای روحانی گرفته می‌شود، باید صبر کنیم تا پایان هفته تکلیف مشخص شود. (عصرسوم، جماران، روزنامه‌های شرق، آرمان ۱۹ و ۱۳۹۶/۱/۲۰)
- محمدرضا تابش نماینده اصلاح طلب مجلس: ممکن است اصولگرایان در دقیقه آخر به یک نفر برسند ولی در مباحث انتخاباتی حتماً با چهار یا پنج نفر وارد میدان می‌شوند از این رو اصلاح طلبان نباید تنها با یک نامزد مقابل آنان باشند و باید یک کاندیدای پشتیبان نیز در میان اصلاح طلبان وجود داشته باشد. (فردای ایران، روزنامه‌های اعتماد، آرمان ۱۹ و ۱۳۹۶/۱/۲۰)
- حمیدرضا جلالی‌پور فعال اصلاح طلب: اگر چند روز پیش از من می‌خواستید تحلیلی در مورد انتخابات ریاست جمهوری ارائه دهم، حتماً اعلام می‌کردم که کار برای روحانی و اصلاح طلبان در انتخابات ریاست جمهوری سخت است، اما در حال حاضر اعتقاد دارم کاندیداتوری رئیسی از سوی جمنا به نفع روحانی و اصلاح طلبان است. حضور آقای رئیسی کار را برای اصلاح طلبان آسان کرده است. وی گفته: اصولگرایان حدود ۵ میلیون رأی ثابت در انتخابات دارند. این میزان رأی در حالتی است که اصلاح طلبان براساس آخرین برآوردها حدود ۱۰ میلیون دارند. به اعتقاد من، با حضور آقای رئیسی، این امکان وجود دارد که بیش از ۳۵ میلیون نفر در انتخابات شرکت کنند که با این حساب تکلیف ۱۵ تا ۲۰ میلیون رأی مشخص نیست و تا شب آخر مشخص نخواهد شد که آرای خاکستری به کدام طرف حرکت می‌کنند. (روزنامه آرمان ۱۳۹۶/۱/۲۰)
- علی تاجرنیا فعال سیاسی اصلاح طلب: آرای مردم در این دوره ایجابی خواهد بود هرچند به طور سنتی، هر جناح سیاسی طرفدارانی دارد که سعی می‌کنند آرای خود را به سبد آن جناح بریزند اما درصد زیادی که متناسب با شرایط و برنامه‌ها تصمیم می‌گیرند، حتماً به سمت اعتدال و تداوم روش‌های علمی و منطقی و پرهیز از التهاب‌آفرینی گرایش خواهند داشت. (روزنامه شرق، ایلنا ۱۳۹۶/۱/۲۰)

و) انتقاد از نهادهای قانونی نظام

- برخورد دوگانه صداوسیما در آستانه انتخابات؛ روز گذشته (شنبه)، رئیس جمهوری در حالی سخنرانی خود را در همایش «اقتصاد مقاومتی و توسعه روستایی»، انجام داد که صداوسیما در اقدامی غیرمعمول این مراسم را پخش زنده نکرد. تقابل

صداوسیما با رئیس‌جمهور دولت یازدهم از همان شروع فعالیت‌های انتخاباتی حسن روحانی در سال ۹۲ آغاز شده بود و تاکنون نیز ادامه دارد. این در حالی است که چهارشنبه هفته پیش صداوسیما در «شبکه تهران»، بعد از اذان مغرب و عشا، نماز حجت‌الاسلام و المسلمین رئیسی که تولیت آستان قدس رضوی را برعهده دارد پخش کرد. این در حالی است که او یکی از نامزدهای اصلی جناح اصولگرا و منتقد دولت برای ریاست جمهوری محسوب می‌شود. اواخر سال گذشته نیز برنامه گفت‌وگوی ویژه خبری شبکه دو از حجت‌الاسلام و المسلمین رئیسی به‌عنوان میهمان دعوت کرده بود که برخلاف همیشه که این برنامه در استودیوی خبری اجرا می‌شود، در قسمتی از حرم امام رضا (ع) برگزار شد. (جماران، روزنامه‌های شرق، آرمان، اعتماد ۱۳۹۶/۱/۲۰)

- حسین مرعشی فعال اصلاح‌طلب: اگر به همین روندی که تا امروز صداوسیما برای تبلیغ غیرمستقیم آقای رئیسی در پیش گرفته، ادامه دهند، این ادامه همان روش سال ۷۵ و ۷۶ است. رئیس‌جمهور را مردم باید انتخاب کنند. رئیس‌جمهور را نباید با فشار تبلیغات و استفاده ناعادلانه از صداوسیما برگزید. (ایلنا، روحانی با اقتدار می‌آید، عصرسوم، روزنامه شرق ۱۳۹۶/۱/۲۰)

- مصطفی ایزدی فعال اصلاح‌طلب: صداوسیما در مجموع با آقای روحانی و مجموعه اصلاح‌طلبان مخالف است و هرکار که صلاح بداند، انجام می‌دهد. جامعه ایران، سیاسی است و سریع می‌فهمد که صداوسیما چگونه عمل می‌کند. بنابراین عملکرد صداوسیما تأثیری بر دولت ندارد و چه‌بسا برعکس برای آقای روحانی موثر باشد. مردم فهمیده‌اند که صداوسیما می‌خواهد چهره‌ای را که هیچ‌گونه سابقه اجرایی و دولتی ندارد، به جامعه تحمیل کند. اگر این رسانه تنها رسانه‌ای بود که مردم با آن سروکار داشتند، شاید می‌شد گفت که عملکرد صداوسیما بر جامعه تأثیرگذار است، اما وقتی همه مردم یک رسانه در جیب دارند، صداوسیما تأثیر آن‌چنانی ندارد. (روزنامه آرمان ۱۳۹۶/۱/۲۰)

- فاطمه راکعی فعال اصلاح‌طلب: صداوسیما باید با اتخاذ رویکرد مناسب از رویکردهای جناحی بپرهیزد که اگر این کار را نکند به احتمال زیاد اعتماد مخاطبان دچار خدشه خواهد شد. صداوسیما به دلیل ماهیت یگانه‌ای که در بین دیگر وسایل ارتباط جمعی دارد، نمی‌تواند از جناح خاصی حمایت کند، تا چه رسد به هجمه به دولت و عملکرد جناحی. پخش نشدن سخنرانی رئیس‌جمهور از این تریبون نیز طبیعی به نظر نمی‌رسد. (روزنامه آرمان ۱۳۹۶/۱/۲۰)

ز) مهمترین سوزها

- نجفی فعال اصلاح‌طلب: جمنا در انتخاب ابراهیم رئیسی دچار اختلاف شده است. آقای رئیسی برای حضور در انتخابات ۹۶ تردید پیدا کرده است. او افزود: ما از حضور آقای رئیسی استقبال می‌کنیم، حتی اگر فضا به صورت مثبت هم دو قطبی شود، از نظر ما اشکالی ندارد. (عصرسوم، روحانی با اقتدار می‌آید، جماران، روزنامه‌های شرق، آرمان، اعتماد ۱۳۹۶/۱/۲۰ و ۱۹)

- شکست کامل جمنا با تفرقه اصولگرایان؛ ریسی در انتخابات ۹۶، مستقل حضور می‌یابد. (ایلنا، عصرسوم ۱۳۹۶/۱/۱۹)

- حسن روحانی: نیاییم به اسم انتخابات همدیگر را تخریب کنیم. و... با دروغ و تخریب کسی به جایی نمی‌رسد پس چرا از نردبان دروغ استفاده کنیم؟ خداوند به ما گفته است که منصفانه قضاوت کنیم. بنابراین امسال را با سال گذشته و سه سال دولت را با سه سال دولت گذشته و چهار سال را با چهار سال گذشته مقایسه کنید. (جماران، عصرسوم، روحانی با اقتدار می‌آید، فردای ایران، روزنامه‌های شرق، آرمان، اعتماد ۱۳۹۶/۱/۲۰ و ۱۹)

- غلامرضا حیدری نماینده اصلاح‌طلب مجلس: امیدوارم حضور رئیسی مقدمه به میدان آمدن بخش خاکستری باشد. (جماران ۱۳۹۶/۱/۱۹)

- محمدعلی ابطحی فعال اصلاح‌طلب: دو قطبی شدن انتخابات مهمترین نیاز دکتر روحانی است که گویا فضای آن توسط اصولگرایان در حال فراهم شدن است. (روحانی با اقتدار می‌آید ۱۳۹۶/۱/۱۹)

- ترکان دبیر شورای عالی مناطق آزاد: جمنا فقط می‌خواهد روحانی عوض شود، همین. (فردای ایران، روزنامه‌های آرمان، اعتماد ۱۳۹۶/۱/۲۰ و ۱۹)

- حسین قادری، فعال سیاسی اصلاح‌طلب: سناریوی جریان محافظه کار، مشغول کردن اصلاح‌طلبان به انتخابات شورای شهر و حواشی آن و غفلت از انتخابات سرنوشت‌ساز ریاست جمهوری است تا بتوانند در سایه‌ی این غفلت، نتیجه مطلوب خود را رقم بزنند. (پویش اصلاحات ۱۳۹۶/۱/۱۹)

- حسین مرعشی فعال اصلاح طلب: من فکر می‌کنم کاندیداتوری آقای رئیسی برای روحانی خیلی مثبت است. آقای روحانی از کاندیداتوری آقای رئیسی ضرر نمی‌کند. (ایلنا، عصر سوم، پویش اصلاحات، روزنامه شرق ۱۳۹۶/۱/۲۰)

- امیر محبیبان تحلیلگر اصولگرا معتقد است در برابر کاندیدای جمنا (رئیس) چهار مانع مهم وجود دارد؛ «رویارویی با احمدی‌نژاد که به صورت یک علامت سوال بزرگ در برابر اصولگرایان درآمده است؛ سعید جلیلی که پافشاری می‌کند تا در صورت کناره‌گیری سهم مناسبی دریافت کند؛ حزب موثلفه که سال‌ها است از احزاب نوری اصولگرا رو دست خورده است و مهم‌ترین مانع پرسش و شبهه‌هاست که بعید است ابراهیم رئیسی از پس آنها بر بیاید.» (روزنامه اعتماد ۱۳۹۶/۱/۲۰)

- عبد... ناصری فعال سیاسی اصلاح‌طلب: رئیسی وارد صحنه رقابت شود، بازنده است. طیف علی لاریجانی با دولت همراه است. (پویش اصلاحات ۱۳۹۶/۱/۲۰)

(۳) جریان شناسی اعتدالیون

الف) خطوط کلی تبلیغی

- حمایت اعتدال‌گرایان از روحانی و دفاع از عملکرد اقتصادی دولت یازدهم
- القای اختلاف و تشتت در جریان اصولگرایی
- تخریب حجت‌الاسلام سید ابراهیم رئیسی
- پیگیری موضوع مشارکت حداکثری در انتخابات
- دفاع از دستاوردهای برجام
- انتقاد از صداوسیما

ب) فراز و فرود تبلیغی

رسانه‌های اعتدالگرا در ۲۴ ساعت گذشته محورهای تبلیغی همچون حمایت از روحانی و دفاع از دستاوردهای دولت یازدهم و برجام، دعوت از مردم برای حضور حداکثری در انتخابات، القای اختلاف در جریان اصولگرایی، تداوم انتقادهای سیاست‌های دولت‌های نهم و دهم، انتقاد از ابراهیم رئیسی، انتقاد از بازداشت ادمین‌های تلگرامی و خبرنگاران اصلاح طلب و درخواست پیگیری وضعیت آنان، انتقاد از برنامه‌ها و سیاست‌های انتخاباتی صداوسیما را در صدر اخبار و تحلیل‌های خود قرار دادند.

ج) سناریو خوانی

- ۱- برجسته‌سازی اختلافات در جریان اصول‌گرایی همچنان در راس اخبار تبلیغی اعتدالیون خواهد بود.
- ۲- حمایت از روحانی و تبلیغ دستاوردهای دولت یازدهم و دفاع از دستاوردهای برجام نیز از مهمترین خطوط تبلیغی جریان اعتدالی خواهد بود.
- ۳- انتقاد از حجت‌الاسلام المسلمین رئیسی همچنان از سوی رسانه‌های اعتدالی پیگیری شود.
- ۴- انتقادهای از صدا و سیما به بهانه‌های مختلف همچنان ادامه خواهد داشت.

د) محورهای تبلیغی

- تبلیغ انگاره حماسه‌ای دیگر خلق می‌کنیم، اجازه نمی‌دهیم مردم را مایوس کنند. (کانال تلگرامی روحانی با اقتدار می‌آید ۹۶/۱/۱۹)
- القای افزایش محدودیت‌های اجتماعی با عنوان « تفکر فیلترینگی رئیسی با استناد به سخنان وی (کانال تلگرامی روحانی تنها نیست ۹۶/۱/۱۹)
- تبلیغ انگاره "یک شبه آیت‌ا... شدند، یک شبه یاد فقرا افتادند..." (کانال تلگرامی روحانی تنها نیست ۹۶/۱/۱۹)
- تبلیغ گزاره "حمایت لاریجانی و ناطق از روحانی و ماندن دست اصول‌گرایان در پوست گردو" (سایت خبری آفتاب نیوز- کانال تلگرامی روحانی با اقتدار می‌آید ۹۶/۱/۱۹)

- کنایه سنگین روزنامه شهروند به بازداشت مدیران کانال های تلگرامی اصلاح طلب بدون تحقیق و اتهام اثبات شده/ محققان روش جدیدی برای تحقیق بدون بازداشت کشف کردند! (کانال تلگرامی روحانی با اقتدار می آید ۹۶/۱/۲۰)

- تبلیغ انگاره "آخرین کلام آیت...: نباید بگذاریم شرایط به گذشته برگردد. (کانال تلگرامی روحانی با اقتدار می آید ۹۶/۱/۲۰)

ه) پیشران های سیاسی

- حسن روحانی در همایش ملی اقتصاد مقاومتی و توسعه روستایی: حماسه سال ۹۲ از روستاها آغاز شد. هر روستا و روستایی، یک رسانه برای دولت مظلوم یازدهم است اگر همه پای صندوق رأی برویم، بی تردید صندوق آرا معجزه خواهد کرد. با نردبان دروغ نمی توان به پشت بام عدالت رسید. انتخابات نمایش قدرت ملی است؛ تخریب و یاس آفرینی باید متوقف شود. در انتخابات دنبال حماسه هستیم و نمی خواهیم رو در روی یکدیگر باشیم. دنبال رقابت سالم هستیم. همه برای انتخابات پرشور، اخلاقی و رقابتی تلاش کنند. (کانال تلگرامی روحانی با اقتدار می آید- سایت های خبری انتخاب و آفتاب نیوز- روزنامه ایران ۲۰ و ۹۶/۱/۱۹)

- اکبر ترکان دبیر شورای عالی مناطق آزاد: هنوز موضوع پرونده بقایی درباره مناطق آزاد در مراجع قضایی ادامه دارد و این موضوعات در پرونده وی جزئی است. رئیس ایشان تخلفات بسیار بیشتری داشته اما آیا کسی حاضر است پرونده وی را مورد پیگیری قرار دهد؟ بقایی در مناطق آزاد مؤسسه ای را ایجاد کرده بود با عنوان «خانه ایرانیان». از آنجایی که یک شورای عالی ایرانیان داشتیم، بقایی هم مؤسسه خصوصی با این عنوان به ثبت رساند و ساختمان های مناطق آزاد را به ثمن بخش به مؤسسه متعلق به خود اجاره داده بود. در ابتدای کار دولت یازدهم به این موضوع ورود کردیم و با دادگاهی کردن این موضوع و حکم قضایی، توانستیم این افراد را بیرون کنیم و ساختمان را بازپس بگیریم. همچنین ۱۵ دستگاه از خودروهای متعلق به مناطق آزاد را هم با خود برده بودند که توانستیم با حکم پلیس و نیروی انتظامی این خودروها را توقیف کنیم. نمی توانیم بگویم اراضی را که توانستیم از تصرف دریاوریم، توسط بقایی به تصرف رفته بود یا از طریق وی واگذار شده بود اما مدیران وقت مناطق آزاد یک سری اراضی به صورت نابجا به عده ای واگذار کرده بودند که توانستیم در دولت یازدهم این اراضی را هم پس بگیریم. (روزنامه ایران ۹۶/۱/۲۰)

و) انتقاد از نهادهای کانونی نظام

- پخش مکرر نماز جماعت یکی از کاندیداهای ریاست جمهوری از تلویزیون: این روزها بخش های خبری پربیننده ای مانند خبر ساعت ۲۰ و ۳۰ شبکه دوم سیما به برنامه ای برای پوشش خبری تشکل هایی همچون «جمنا» تبدیل شده اند و پخش تصاویر یکی از نامزدهای احتمالی ریاست جمهوری در قامت امام جماعت، به یکی از عناصر ثابت برنامه های شبکه های مختلف در هنگامه نماز ظهر تبدیل شده است. (سایت خبری آفتاب نیوز ۹۶/۱/۲۰)

- محمد هاشمی رئیس پیشین سازمان صداوسیما گفته در دوران اخیر شاهد آن بوده ایم که رسانه ملی علی رغم تعدد شبکه های مختلف گاه به بهانه های مختلف از بازتاب تمام یا بخشی از جلسات و سخنرانی های مهم حاکمیتی امتناع کرده است. شیوه سانسوری که طی سال های اخیر اجرای آن را درباره برخی مقامات مهم کشوری و چهره های انقلابی شاهد بودیم و روز گذشته در ممانعت از پخش مستقیم سخنرانی رئیس جمهوری کشور تکرار شد. (کانال های تلگرامی روحانی با اقتدار می آید و روحانی تنها نیست- سایت های خبری انتخاب و آفتاب نیوز- روزنامه ایران ۲۰ و ۹۶/۱/۱۹)

- علی جنتی رئیس کمیته اطلاع رسانی ستاد انتخاباتی روحانی گفته صداوسیما متأسفانه عملکرد نامناسبی دارد که از این دست اشتباه ها در گذشته هم داشته است در سال ۷۶ نیز ما شاهد چنین وضعیتی بودیم با وجود تمامی تخریب هایی که علیه رئیس دولت اصلاحات انجام دادند ایشان بالاترین رأی را آوردند. هرگاه مردم احساس کرده اند صدا و سیما قصد تخریب و زمین زدن کاندیدایی را دارد کاملاً عکس آن عمل کرده اند، لذا از بابت تخریب های این رسانه نگرانی نداریم. (روزنامه ایران ۹۶/۱/۲۰)

- سیمای جمهوری اسلامی پس از اجتناب از پخش سخنرانی روحانی در همایش اقتصاد مقاومتی و توسعه روستایی، دیروز هم از پوشش خبری مصاحبه مطبوعاتی مربوط به ارائه گزارش پلاسکو اجتناب کرد. این در حالی است که در جریان وقوع حادثه که به گفته سیدباقر مرتضوی عضو هیأت ویژه بررسی حادثه پلاسکو، این حادثه حداکثر یک شرایط اضطراری سطح ۲ بود اما زمان وقوع، سیما با پخش ۲۴ ساعته آن در ۱۰ روز آن را به بحران ملی تبدیل کرد. سیما دیروز نه تنها از پوشش کنفرانس مطبوعاتی هیأت ویژه بررسی اجتناب کرد بلکه در اقدامی هدفدار، از طرح پرسش از اعضای این هیأت که کاملاً تخصصی و غیرسیاسی است نیز خودداری کرد. (سایت خبری آفتاب نیوز- روزنامه ایران ۹۶/۱/۲۰)

- علی مطهری: در حال حاضر صداوسیما بدون قانون اداره می‌شود. نظارت بر صداوسیما توسط شورای نظارت یک امر تشریفاتی است. (کانال تلگرامی روحانی با اقتدار می‌آید ۹۶/۱/۲۰)

ز) مهمترین سوزها

- محمد غرضی عضو مستعفی شورای شهر اول / وجود رانت‌های بزرگ در شهرداری، علت موج ثبت‌نام‌ها در شورای شهر (کانال تلگرامی روحانی با اقتدار می‌آید ۹۶/۱/۱۹)

- محمد علی ابطحی: دو قطبی شدن انتخابات مهمترین نیاز روحانی است که فضای آن توسط اصولگرایان در حال فراهم شدن است (کانال تلگرامی روحانی با اقتدار می‌آید ۹۶/۱/۱۹)

- نامه فرهادی وزیر علوم به روسای دانشگاه‌ها در آستانه انتخابات: حمایت از برگزاری تریبون‌های آزاد، جلسات سخنرانی و مناظره/ صیانت از دانشگاه و جلوگیری از مداخلات نهادهای خارج از دانشگاه (کانال تلگرامی روحانی با اقتدار می‌آید ۹۶/۱/۱۹)

- میرسلیم: من با نامزدهای جبهه مردمی نیروهای انقلاب اختلاف اعتقادی ندارم و هیچگاه در مناظرات مقابل یکدیگر نخواهیم ایستاد/ فعالیت‌های انتخاباتی من با عنوان نامزد مؤتلفه انجام می‌گیرد و جنبه شخصی ندارد (کانال تلگرامی روحانی با اقتدار می‌آید ۹۶/۱/۱۹)

- حزب مردمی اصلاحات با صدور بیانیه‌ای از آغاز به کار ستادهای انتخابات این حزب در تهران و سراسر کشور از امروز خبر داد (کانال تلگرامی روحانی تنها نیست ۹۶/۱/۱۹)

- آیت‌ا... محسن غرویان برای انتخابات ریاست جمهوری اعلام کاندیداتوری کرد. (سایت خبری آفتاب نیوز- کانال تلگرامی روحانی تنها نیست ۹۶/۱/۱۹)

- محمد علی نجفی فعال سیاسی اصلاح‌طلب: جمنای در انتخاب رئیسی دچار اختلاف شده است/ ما از حضور آقای رئیسی استقبال می‌کنیم. (کانال تلگرامی روحانی با اقتدار می‌آید- سایت خبری انتخاب - روزنامه ایران ۲۰ و ۹۶/۱/۱۹)

- تخریب دولت با خبرسازی؛ «فارس» خبر کذب خود درباره حضور حسین فریدون در دادسرای تهران را بدون توضیح حذف کرد! (کانال تلگرامی روحانی با اقتدار می‌آید ۹۶/۱/۱۹)

- علوی وزیر اطلاعات: هیچ‌گونه حمایت مادی از شبکه‌های مجازی نداشته و ندارم. (کانال تلگرامی روحانی با اقتدار می‌آید ۹۶/۱/۱۹)

- حسینعلی امیری عضو هیأت اجرایی مرکزی انتخابات دوازدهمین دوره ریاست جمهوری: انتقادات غیرمنصفانه علیه دولت افزایش یافته است (روزنامه ایران ۲۰ و ۹۶/۱/۱۹)

- آذر منصوری فعال سیاسی اصلاح‌طلب: سهم ۳۰ درصدی زنان از فهرست انتخاباتی اصلاح‌طلبان برای شوراها (روزنامه ایران ۹۶/۱/۲۰)

- رئیس ستاد انتخابات کشور: امنیت میتینگ‌های انتخاباتی با استانداران و فرمانداران است (روزنامه ایران ۹۶/۱/۲۰)

- پاسخ جهانگیری به اتهام «انتخاباتی» بودن افتتاح طرح‌ها: با توقف کارهای دولت، کشور تعطیل می‌شود. (سایت خبری انتخاب و آفتاب نیوز- روزنامه ایران ۹۶/۱/۲۰)

- کنعانی مقدم عضو جبهه ایستادگی: اصولگرایان با تعدد کاندیدا، امیدی به پیروزی در انتخابات آتی ندارند (سایت خبری انتخاب- روزنامه ایران ۱۹ و ۹۶/۱/۲۰)

- پاسخ «فریدون» به شایعه سازان مجازی/ آن را که حساب پاک است از محاسبه چه باک است (روزنامه ایران ۹۶/۱/۲۰)

- جهانگیری معاون اول رئیس جمهور: مانند کسانی که شب انتخابات سهام عدالت تقسیم می کردند، عمل نمی کنیم (سایت های خبری انتخاب و آفتاب نیوز ۹۶/۱/۱۹)
- مرندی عضو موسس جمنا: شاید رئیسی کاندیدای نهایی جمنا نباشد/ قرار نیست میرسلیم بیاید/ جلیلی از آراء رئیسی کم می کند. (سایت های خبری انتخاب و آفتاب نیوز ۹۶/۱/۲۰)
- مرعشی: معرفی قالیباف به عنوان معاون اول، چیزی به رئیسی اضافه نمی کند/ اگر روندی که صداوسیما برای تبلیغ رئیسی در پیش گرفته، ادامه یابد، چه اتفاقی می افتد؟ مرعشی: رئیس جمهور را مردم باید انتخاب کنند نه با فشار و استفاده ناعادلانه از صداوسیما (کانال تلگرامی روحانی با اقتدار می آید- سایت های خبری انتخاب و آفتاب نیوز ۹۶/۱/۲۰)
- سعید لیلانز: دولت روحانی موفق شد اقتصاد ایران را از پرتگاه سقوط نجات دهد (سایت های خبری انتخاب و آفتاب نیوز ۹۶/۱/۱۹)
- روایت احمدی رئیس ستاد انتخابات کشور از جزئیات دیدار انتخاباتی وزیر کشور با رهبر انقلاب: مقام معظم رهبری بر امنیت و سلامت انتخابات و لزوم ایجاد شور و نشاط انتخاباتی و جلب مشارکت حداکثری مردم تاکید ویژه فرمودند. (سایت های خبری انتخاب و آفتاب نیوز ۹۶/۱/۱۹)
- پشت پرده تصمیمات جمنا، لابی ها و رای بالای برخی کاندیداها/ اصولگراها به فکر ریاست جمهوری ۱۴۰۰ باشند (سایت خبری آفتاب نیوز ۹۶/۱/۱۹)
- محمدرضا تابش نائب رئیس فراکسیون امید مجلس با اشاره به بازداشت تعدادی از مدیران کانال های تلگرامی، تأکید می کند که در مورد دستگیری این افراد باید در سطح حاکمیتی شفاف سازی شود. (سایت خبری آفتاب نیوز ۹۶/۱/۱۹)
- اطلاعات یک اصلاح طلب از اختلافات اصولگرایان: از تردید رئیسی برای نامزدی تا اختلاف جمنا در حمایت از وی (سایت خبری آفتاب نیوز ۹۶/۱/۱۹)
- رویترز: برخی از رهبران جریان اصولگرا مانند علی لاریجانی پشت روحانی ایستاده اند/ هنوز مشخص نیست رئیسی در نهایت می آید یا نه (سایت خبری انتخاب ۹۶/۱/۲۰)
- محتشمی رئیس جبهه اصلاح طلبان: شخصیت روحانی بین اصولگرایان معتدل شکل گرفته/ «جمنا» کاندیدای هم طراز با روحانی ندارد؛ بهتر است روی ۱۴۰۰ تمرکز کنند (سایت خبری انتخاب ۹۶/۱/۱۹)
- محمد هاشمی رفسنجانی: کار صداوسیما غیرقانونی است؛ دادستان ورود کند (سایت خبری انتخاب ۹۶/۱/۲۰)
- اشرف بروجردی: مجلس گذشته رویکرد سرکوب گرانه ای نسبت به زنان داشت/ نبود آیت... هاشمی خلا بزرگی برای اصلاح طلبان است (کانال تلگرامی روحانی با اقتدار می آید ۹۶/۱/۲۰)
- وزیر، تعاون، کار و رفاه اجتماعی از تخریب بی اندازه کابینه و ارائه آمارهای غلط و بدون پشتوانه با هدف تضعیف دولت گلایه کرد (کانال تلگرامی روحانی با اقتدار می آید ۹۶/۱/۲۰)
- وزیر ارتباطات: برای رفع فیلتر توییتر ریزنی کرده ایم/ ما در دولت با رفع فیلتر آنها موافق هستیم. (کانال تلگرامی روحانی با اقتدار می آید ۹۶/۱/۲۰)

۴) جریان شناسی حامیان احمدی نژاد

الف) خطوط کلی تبلیغی

- تخریب نامزدهای جمنا به خصوص سید ابراهیم رئیسی.
- برجسته سازی سه چهره احمدی نژاد مشایی و بقایی به عنوان چهره های جریان مردمی.
- انتقادات به اکبر ترکان مشاور رئیس جمهور و دبیر شورای عالی مناطق آزاد در رسانه های جریان احمدی نژاد.^۱
- ورود حمید بقایی به عرصه انتخابات برای شکستن دو قطبی شیخ و سید.

ب) فراز و فرود تبلیغی

۱- این انتقادات در پی انتقادات اکبر ترکان به حمید بقایی شکل گرفته است.

در دو روز گذشته رسانه‌های جریان احمدی‌نژاد محورهایی همچون تخریب نامزدهای جمنا و به خصوص سید ابراهیم رئیسی، معرفی احمدی‌نژاد، مشایب و بقایی به عنوان چهره‌های جریان مردمی، حمله به اکبر ترکان و ورود بقایی به عرصه انتخابات به منزله شکست فضای دوقطبی انتخابات، را برجسته کرده‌اند.

ج) سناریو خوانی

در خصوص سناریوهای جریان احمدی‌نژاد باید گفت دو سناریو همچنان در دستور کار رسانه‌های این جریان سیاسی قرار دارد که عبارتند از:

۱) حمله همزمان به اصولگرایان و نامزدهای جمنا، اصلاح‌طلبان و دولت یازدهم همچنان در رسانه‌های جریان احمدی‌نژادی ادامه خواهد یافت. با این حال به نظر می‌رسد مرکز ثقل حملات جدی این جریان متوجه نامزدهای جمنا و به خصوص حجت الاسلام رئیسی باشد.

۲) در روزهای آینده شعارها و برنامه‌های جریان حامی احمدی‌نژاد حول محور خواسته‌های طبقه متوسط شهری متمرکز خواهد شد. به نحوی که آنها با برجسته کردن موضوعاتی همچون مطالبات زنان، آزادی بیان، حقوق شهروندی، مطالبات اقلیت‌های قومی و مذهبی، نقد حاکمیت و ... سعی دارند آرای خاکستری را به سمت سبد رای خود جذب کنند.

د) محورهای تبلیغی

- القای گزاره «بقایی احمدی دیگر است». (کانال تلگرامی یاران دکتر احمدی‌نژاد، ۱۳۹۶/۰۱/۲۰)
- القای دولت سهمیه‌ای برای دولت پیشنهادی جمنا. (کانال تلگرامی یاران دکتر احمدی‌نژاد، ۱۳۹۶/۰۱/۲۰)
- تبلیغ پیروزی حتمی بقایی در انتخابات ریاست جمهوری دوازدهم. (کانال تلگرامی دولت بهار، ۱۳۹۶/۰۱/۲۰)
- القای دوقطبی شدن انتخابات با حضور شیخ و سید (روحانی و رئیسی) و ورود بقایی برای شکستن این دوقطبی. (کانال تلگرامی جبهه مستضعفین، ۱۳۹۶/۰۱/۱۹)
- القای سوءاستفاده جمنا از بیت‌المال و سفره انقلاب. (کانال تلگرامی یاران دکتر احمدی‌نژاد، ۱۳۹۶/۰۱/۱۹)
- تبلیغ ولایت مداری محمود احمدی‌نژاد. (کانال تلگرامی یاران دکتر احمدی‌نژاد، ۱۳۹۶/۰۱/۱۹)
- تبلیغ چهره احمدی‌نژاد به عنوان یگانه مردی که صنعت هسته‌ای ایران را ملی و بومی کرد. (کانال‌های تلگرامی عبدالرضا سلطانی، جبهه مستضعفین، ۱۳۹۶/۰۱/۱۹)
- تبلیغ گزاره دو گانه «رئیس جمهور مردمی یا جمنایی». (کانال تلگرامی یاران دکتر احمدی‌نژاد، ۱۳۹۶/۰۱/۱۹)
- قدرت طلب خواندن اصولگرایان و رای‌آور نبودن عنوان اصولگرایی. (کانال تلگرامی جبهه مستضعفین، ۱۳۹۶/۰۱/۲۰)

ه) پیش‌ران‌های سیاسی

- عبدالرضا داوری در توثیتی با هشتگ «حقوق شهروندی» نوشته است: مناظره تاریخی حمید بقایی با حسن روحانی، مناظره زندانی با زندان بان است. (توثیتر عبدالرضا داوری، ۱۳۹۶/۰۱/۱۹)
- عبدالرضا سلطانی از هواداران جریان احمدی‌نژاد در کانال تلگرامی خود نوشت: گرچه مدعیان عرضه نداشتند تاسیسات هسته‌ای را حتی یکسال حفظ کنند؛ اما روز فک پلمپ از سانتی‌ریفیوژها و اعاده حیثیت وطن خیلی دیر نیست! (کانال تلگرامی عبدالرضا سلطانی، ۱۳۹۶/۰۱/۱۹)

و) مهمترین سوژه‌ها

- فراخوان همکاری با ستاد مردمی حامیان جناب آقای حمید بقایی، کاندیدای انتخابات ریاست جمهوری.^۱ (کانال‌های تلگرامی دولت بهار، جبهه مستضعفین، ۱۳۹۶/۰۱/۱۹)
- حمید بقایی: مردم کارت سوخت خودروی خود را دور نیندازند، در دولت بعدی به کار خواهد آمد؛ ضمناً بنزین سفر هم در دولت آینده برقرار خواهد بود. (کانال‌های تلگرامی حمید بقایی، دولت بهار، جبهه مستضعفین، عبدالرضا داوری، ۱۳۹۶/۰۱/۲۰)
- روز ملی فن‌آوری هسته‌ای، بر یگانه مردی که صنعت هسته‌ای ایران را ملی و بومی کرد، مبارک؛ درود فرمانده... (کانال‌های تلگرامی عبدالرضا سلطانی، جبهه مستضعفین، ۱۳۹۶/۰۱/۱۹)
- احمد شیرزاد، فعال سیاسی اصلاح‌طلب: بقایی اگر وارد عرصه انتخابات شود مقداری این رقابت را به سمت سه‌قطبی شدن خواهد برد. (کانال تلگرامی جبهه مستضعفین، ۱۳۹۶/۰۱/۱۹)
- دوئل "مشهد و تهران"؛ اندر حکایت رقابت رئیسی و روحانی. (کانال تلگرامی جبهه مستضعفین، ۱۳۹۶/۰۱/۱۹)
- در پی اظهارات کذب اکبر ترکان درباره جناب آقای حمید بقایی، کاندیدای انتخابات ریاست جمهوری، سید علی اصغر حسینی، وکیل جناب بقایی، پاسخی به کانال تلگرامی دولت بهار ارسال کرده است.^۲ (کانال‌های تلگرامی دولت بهار، جبهه مستضعفین، ۱۳۹۶/۰۱/۱۹)
- بلائی که ترکان بر سر مناطق آزاد آورد. افزایش قاچاق کالا نسبت به گذشته. این قاچاق چپان چه کسانی هستند؟ (کانال تلگرامی جبهه مستضعفین، ۱۳۹۶/۰۱/۲۰)
- مهندس اسفندیار رحیم مشایی: شاید اگر شرایط تغییر کند آقای دکتر احمدی‌نژاد هم وارد عرصه انتخابات شوند. (کانال‌های تلگرامی دولت بهار، یاران دکتر احمدی‌نژاد، ۱۳۹۶/۰۱/۱۹)
- مهندس رحیم مشایی: این شجاعت آقای بقایی را نشان می‌دهد که می‌گوید اگر مدرکی علیه من دارید منتشر کنید. قوه قضاییه بیاید روشن و صریح بگوید ایشان به چه اتهامی بازداشت شده بود. (کانال‌های تلگرامی دولت بهار، یاران دکتر احمدی‌نژاد، ۱۳۹۶/۰۱/۱۹)
- خسرو معتضد: برخی از آمدن یک احمدی‌نژادی نگرانند. همه باید بیایند و مردم گزینه مطلوب را انتخاب کنند. (کانال‌های تلگرامی بقایی مدیا، یاران دکتر احمدی‌نژاد، ۱۳۹۶/۰۱/۱۹)
- توجیه گنجی برای اینکه بگوید دو قطبی نشده: گنجی مدیر مسئول روزنامه جوان: ریسی و روحانی اختلاف اساسی باهم ندارند. دو قطبی شکل نمی‌گیرد. (کانال تلگرامی یاران دکتر احمدی‌نژاد، ۱۳۹۶/۰۱/۱۹)
- دو قطبی فقط برای احمدی‌نژاد بد است؟ برای بقیه بد نیست؟ (کانال تلگرامی یاران دکتر احمدی‌نژاد، ۱۳۹۶/۰۱/۱۹)
- سردار رستم قاسمی، وزیر نفت دولت دهم و یکی از کاندیداهای جمنا: هر کس بگوید دکتر احمدی‌نژاد عزیز با ولایت زاویه دارد باید توی دهنش زد! من از نزدیک با دکتر احمدی‌نژاد ارتباط داشته و دارم ایشان را همچنان ولایتی می‌دانم و ذره‌ای هم در تبعیت او از حضرت آقا شک ندارم. (کانال تلگرامی یاران دکتر احمدی‌نژاد، ۱۳۹۶/۰۱/۱۹)
- زین پس به جای واژه‌ی خبرگزاری فارس باید از خبرگزاری رئیسی استفاده کنیم. (کانال تلگرامی یاران دکتر احمدی‌نژاد، ۱۳۹۶/۰۱/۱۹)

۱- کانال تلگرامی دولت بهار نوشت: ستاد مردمی حامیان جناب آقای حمید بقایی، کاندیدای انتخابات ریاست جمهوری آغاز به کار و شماره تلگرامی ۰۹۲۲۳۷۱۲۶۰۶ را برای ارتباط با عموم ملت ایران اعلام کرد. هم میهنان عزیز پس از ارسال پیام آمادگی جهت همکاری به این شماره، پیامی مبنی بر ارسال اطلاعات و توانمندی‌های خود دریافت خواهند نمود و در ادامه از توان آنان در ستاد مردمی حامیان جناب آقای حمید بقایی در گوشه گوشه کشور استفاده خواهد شد.

۲- بخشی از پاسخ وکیل حمید بقایی به اکبر ترکان بدین شرح است: اولاً از نظر حقوقی و به استناد اصل ۳۷ قانون اساسی، اصل بر براءت و بی‌گناهی اشخاص است مگر اینکه علیه ایشان در محکمه صالحه حکم قطعی صادر شود. بنابراین داشتن پرونده در دادسرا، هیچ تاثیری در تایید صلاحیت کاندیداهای ریاست جمهوری نداشته و موکل اینجانب فاقد هرگونه سوء پیشینه کیفری است. ثانیاً آقای ترکان که از داشتن پرونده مفتوح در خصوص موکل اینجانب سخن می‌گویند، خوب است در مورد پرونده‌های خود در دادسرای عمومی و انقلاب تهران توضیح داده و بفرمایند به چه دلیل چندین بار در دادسرا حاضر شده‌اند. ثالثاً آقای ترکان به جای اینکه بر کرسی مدعی نشسته و علیه موکل اینجانب اظهار نظر نمایند، بهتر است پاسخگوی اقدامات و عملکرد چند سال اخیر خود در حوزه مناطق آزاد باشند که منجر شد دبیرخانه مناطق آزاد به موجب ماده ۲۷ قانون برنامه ششم توسعه، تبدیل به یکی از زیرمجموعه‌های وزارت اقتصاد و دارایی شده و بقول یکی از نمایندگان مجلس، جایگاه معاونت رئیس جمهور به زیرمجموعه یک وزارتخانه تنزل پیدا کرد.

- یک پرسش ساده: هزینه‌های سنگین جمنا از کجا تامین می‌شود؟ بیت‌المال / سفره انقلاب. (کانال تلگرامی یاران دکتر احمدی‌نژاد، ۱۳۹۶/۰۱/۱۹)
- مهدی محمدی سخنگوی جمنا خطاب به انصراف دهندگان: نگران نباشید سهم شما را هم می‌دهیم. دولت سهمیه‌ای. (کانال تلگرامی یاران دکتر احمدی‌نژاد، ۱۳۹۶/۰۱/۲۰)
- انتشار فایل صوتی افشاگری بی‌سابقه دکتر احمدی‌نژاد درباره پرونده هسته‌ای و برجام همزمان با سالروز فن‌آوری هسته‌ای / منافع ملت را فروختند. (کانال تلگرامی دولت بهار، ۱۳۹۶/۰۱/۲۰)
- احمد بخشایش: انتخابات امسال با حضور روحانی، ریسی و گزینه تیم آقای احمدی‌نژاد، سه قطبی است / اصولگراها عاشق قدرتند / جمنايي‌ها می‌دانند دیگر نام اصولگرایی رای‌آور نیست. (کانال تلگرامی جبهه مستضعفین، ۱۳۹۶/۰۱/۲۰)
- حضور حجت‌الاسلام شریف‌زاده و هیئت همراه (نماینده دکتر احمدی‌نژاد و آقای بقایی) در تشییع جنازه مرحوم آیت‌ا... باریک‌بین. (کانال‌های تلگرامی یاران دکتر احمدی‌نژاد، دولت بهار، جبهه مستضعفین، ۱۳۹۶/۰۱/۲۰)